

Dosarul nr. 2ra-1312/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulgieru)

ÎNCHEIERE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen legal a plângerii, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexei Galițchi și a fost menținută hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 11 noiembrie 2020, Alexei Galițchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen legal a plângerii, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 13 august 2019, a depus o plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova.

A menționat reclamantul că, o astfel de plângere se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile. Or, plângerea a fost depusă în instanța de judecată la 13 august 2019, iar judecătorul de instrucție a examinat plângerea tocmai la 28 septembrie 2020, peste 41 de termene legale, stabilit de art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală.

A invocat reclamantul că, prima instanță a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a plângerii și în așa circumstanțe reclamantului Alexei Galițchi i-a fost violat dreptul la judecare în termen legal a plângerii din 13 august 2019.

A explicat reclamantul că, odată ce articolul 313 alin. (4) din Codul de procedură penală prevede că odată ce instanța națională este obligată să examineze o astfel de plângere în termen de cel mult 10 zile la momentul depunerii plângerii în instanța de judecată, este de asemenea și dreptul autorului plângerii Alexei Galițchi

ca plângerea sa să fie examinată de instanță sesizată în termenul legal de cel mult 10 zile de la depunerea plângerii în instanță.

A considerat reclamantul că, dacă instanța de judecată încalcă termenul de 10 zile în care este obligată să examineze o astfel de plângere, instanța încalcă în mod automat dreptul autorului plângerii Alexei Galițchi la examinarea plângerii de către instanță în termen de 10 zile de la momentul depunerii acesteia în instanța de judecată, fiind un drept al autorului plângerii Alexei Galițchi ca plângerea sa să fie examinată de instanță în cel mult 10 zile de la depunerea plângerii, iar în atare condiții, ultimului îi sunt cauzate daune morale pentru faptul că o instanță națională, are obligația să respecte drepturile oricărei persoane.

A declarat reclamantul că, prin tergiversarea intenționată a examinării cauzei date lui Alexei Galițchi i s-a încălcat un drept garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și de Protocoalele adiționale la Convenție.

A considerat reclamantul că, termenul de 10 zile stipulat în art. 313 alin (4) din Codul de procedură penală, este echivalent cu un an de satisfacție echitabilă din practica Curții Europene a Drepturilor Omului pentru încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a unei cereri, iar reieșind din practica Curții Europene a Drepturilor Omului, o reparație echitabilă a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la judecare în termen legal al plângerii din 13 august 2019 ar constitui suma de 1230000 de lei.

A solicitat reclamantul, constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen legal a plângerii din 13 august 2019 în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală, precum și încasarea de la bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexei Galițchi a sumei de 1230000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen legal a plângerii din 13 august 2019 și încasarea sumei de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei către Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen legal a plângerii, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 martie 2021, Alexei Galițchi a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat de Alexei Galițchi împotriva hotărârii din 10 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile Legii Nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a conchis ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe referitor la faptul că, la caz, contestarea către judecătorul de instrucție a răspunsurilor primite la solicitarea pornirii urmăririi penale în privința judecătorului

Mardari Alexandru, reprezintă în sine efectuarea de către judecător de instrucție a unui control judecătoresc asupra actelor emise de organul de urmărire penală în acest sens, și nicidecum o finalitate a unei cauze, în sensul art.2 al Legii nr.87 din 21 aprilie 2018, care stipulează că, dreptul la înaintarea unei acțiuni în baza Legii enunțate o are, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Corespunzător, din conținutul prevederilor Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011, se atestă că, legiuitorul operează cu noțiunea de termen rezonabil a cauzei în ansamblu și nicidecum cu termenul rezonabil de examinare a unei cereri, plângeri, adresate oricăror instituții de stat.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță justificat a reținut faptul că, la caz, nu se atestă existența unei cauze penale intentate la plângerea lui Alexei Galițchi, precum și faptul că acestuia i-a fost atribuită careva calitate procesuală, fapt ce i-ar permite formularea unei plângeri cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, în materia pretinselor violări a duratei examinării plângerii, depusă în baza art. 313 din Codul de procedură penală, or, petiționarul care a înaintat o plângere nu poate pretinde la încălcarea dreptului și durata nerezonabilă de examinare a plângerii.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat că, prima instanță temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată, iar apelantul nu a invocat în acest sens nici un argument, care ar răsturna concluzia primei instanțe.

Cu privire la cerințele reclamantului privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 1.230.000 de lei, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, dat fiind faptul că pornind de la prevederile art.5 al Legii nr.87, doar în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, corespunzător, instanța de apel conchide că la caz nu s-a constatat faptul încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii penale, și pe cale de consecință se va respinge și pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral.

La 15 iulie 2021, Alexei Galițchi, reprezentat de Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiuni în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat că, prima instanță și instanța de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Examinând temeiurile recursului declarat, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul semnat de către Nicolae Daniliuc ca reprezentant al lui Alexei Galițchi, a fost depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că, cererea de recurs împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost semnată de Nicolae Daniliuc ca reprezentant al lui Alexei Galițchi.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, buni, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, activitatea de avocat încetează: a) prin renunțare în scris la exercițiul profesiei; b) în cazul retragerii licenței; c) în caz de deces; d) în cazul în care avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și incompatibilă cu normele deontologice ale activității de avocat.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că avocatul a cărui activitate a încetat este obligat să restituie Consiliului Uniunii Avocaților, în termen de 10 zile, licența și legitimația de avocat.

La caz, prin prisma normei enunțate, se constată că, prin decizia din 07 decembrie 2020 a Comisiei pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova în cauza disciplinară intentată în privința avocatului Nicolae Daniliuc (licența nr. 1991 din 10 decembrie 2010), publicată pe pagina web a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, a fost constatată în acțiunile avocatului Nicolae Daniliuc, deținătorul licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr. 1991 din 10 decembrie 2010, comiterea abaterilor disciplinare.

Conform art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, art. 48 alin. (24), art. 57 alin. (37) din Statutul profesiei de avocat, art. 2 (6) (7) din Preambulul Codului deontologic al Avocaților din Republica Moldova, a fost aplicată avocatului Nicolae Daniliuc sancțiune disciplinară sub formă de retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

Totodată, se mai constată că, prin decizia din 01 martie 2021 a Comisiei pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova asupra cererii prelabile a lui Nicolae Daniliuc, publicată pe pagina web a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea prelabilă a lui Nicolae Daniliuc nr. 09/2021 din 4 ianuarie 2021 împotriva deciziei din 07 decembrie 2020 a Comisiei pentru etică și disciplină privind aplicarea față de avocatul Nicolae Daniliuc a sancțiunii disciplinare sub formă de retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr. 1991 din 10 decembrie 2010 și menținută decizia din 07 decembrie 2020 a Comisiei pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Drept urmare, se constată că, la 15 iulie 2021, data depunerii cererii de recurs, care a fost semnată de către Nicolae Daniliuc ca reprezentant al lui Alexei Galițchi, în temeiul mandatului avocațional seria MA nr. 1320639 din 11 noiembrie 2020, licența pentru exercitarea profesiei de avocat pe numele avocatului Nicolae Daniliuc era retrasă, fapt ce indică la depunerea recursului de către Nicolae Daniliuc ca reprezentant al lui Alexei Galițchi, de către o persoană care nu era în drept să-l declare.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de Nicolae Daniliuc, ca inadmisibil

În conformitate cu art. 433 lit. c) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru